

Strateški načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka za obdobje 2015-2019

Nova Gorica, januar 2015

VSEBINA

Vsebina	2
UVOD	4
Zakonske in druge pravne podlage	4
Predstavitev knjižnice in njene dejavnosti	5
Podatki o knjižnici	5
Ustanovitelji in financiranje	5
Organiziranost in dejavnost knjižnice	7
Poslanstvo knjižnice	9
Vizija razvoja knjižnice	10
Razvojne usmeritve	11
KADROVSKI NAČRT	12
STRATEŠKA PODROČJA	14
Strateško področje 1: ORGANIZACIJA, DELOVANJE IN MREŽA KNJIŽNICE	14
Strateški cilj 1: Ureditev centralne enote knjižnice	15
Strateški cilj 2: Ureditev krajevnih knjižnic in načrtovanje novih	17
Strateško področje 2: KNJIŽNIČNA ZBIRKA IN DOSTOP DO GRADIVA	20
Strateški cilj 3: Povečana ponudba in uporaba elektronskih virov	22
Strateški cilj 4: Ureditev, promocija in prepoznavnost gradiva lokalnega pomena	24
Strateški cilj 5: Obdelava retrospektivnega gradiva	25
Strateško področje 3: STORITVE ZA SKUPINE AKTIVNIH IN POTENCIALNIH UPORABNIKOV	27
Strateški cilj 6: Aktivno vključevanje uporabnikov s posebnimi potrebami	27
Strateški cilj 7: Krepitev sodelovanja s slovinci v Italiji	29
Strateško področje 4: USPOSOBLJENOST KNJIŽNIČARJEV in RAZVOJ KNJIŽNIČARSKE STROKE	30
Strateški cilj 8: Knjižnica – izobraževalno in svetovalno središče knjižničarske stroke	31
Strateško področje 5: KNJIŽNICA - AKTIVNI DEJAVNIK V DRUŽBENEM OKOLJU	32
Strateški cilj 9: Spodbuditi zanimanje za knjigo in knjižnico	33
Strateški cilj 10: Povezovanje v lokalnem okolju	36
Strateški cilj 11: Založniška dejavnost	39

Načrtovanje knjižnične dejavnosti in vizija Goriške knjižnice sta pogojena z dosedanjim delovanjem, tradicijo in strokovnimi izkušnjami. Strateški načrt opredeljuje strokovne zahteve za knjižnično dejavnost na celotnem območju delovanja Goriške knjižnice, usklajene z zakonodajo.

Osnovni cilji so slediti razvoju knjižničarstva, povečati dostopnost knjižničnih storitev in usmerjenost k uporabnikom.

S programom razvoja zavoda želimo posebno pozornost nameniti:

- Razvojnim trendom knjižničarstva – uvajanje novih, za uporabnike zanimivejših oblik gradiva (e-viri: podatkovne zbirke, e-knjige, e-periodika ...).
- Večja usmerjenost k uporabnikom in upoštevanju njihovih spreminjajočih se potreb in želja, knjižnica mora postati prostor druženja, prijazno okolje za številne dejavnosti.
- Slediti zahtevam sodobne knjižnične prakse – po potrebi reorganizacija knjižnice oz. sprememba njene organizacijske strukture.
- Poenoten razvoj vseh oddelkov knjižnice, vključno s krajevnimi knjižnicami in potujočo knjižnico.
- Motivacija zaposlenih in s tem ustvarjanje pozitivnega delovnega okolja, ki posledično ugodno vpliva na uporabnike.
- Učinkovitost poslovanja – pridobivanje dodatnih virov financiranja: projekti, evropska sredstva, uporaba obnovljivih virov energije ...

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

Strateški načrt razvoja Goriške knjižnice Franceta Bevka za obdobje 2015–2019 smo pripravili upoštevajoč obstoječo zakonodajo in smernice v dokumentih, ki opredeljujejo razvoj splošnih knjižnic v prihodnosti:

- *Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995)*
- *Lokalni program za kulturo v Mestni občini Nova Gorica 2014–2017*
- *Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49/2005, št. 99/2011)*
- *Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij (Uradni list RS, št. 90/2007)*
- *Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/2003)*
- *Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/03)*
- *Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003, 70/2008 in 80/2012)*
- *Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 105/2003)*

- *Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017*
- *Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2005)*
- *Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013–2020*
- *Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/2003)*
- *Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/2001, 96/2002-ZUJIK)*
- *Zakon o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 69/2006, 86/2009)*
- *Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/2007 – ZUJIK in UPB1, 56/2008, 4/2010, 20/2011 in 111/2013)*
- *drugi zakonskimi akti in predpisi.*

PREDSTAVITEV KNJIŽNICE IN NJENE DEJAVNOSTI

PODATKI O KNJIŽNICI

<i>Naziv:</i>	Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
<i>Naslov:</i>	Trg Edvarda Kardelja 4, Nova Gorica
<i>Telefon:</i>	05 33 05 100
<i>Elektronski naslov:</i>	goriska.knjiznica@ng.sik.si
<i>Spletni naslov:</i>	www.ng.sik.si

<i>Št. proračunskega uporabnika:</i>	37.311
<i>Šifra dejavnosti:</i>	91.011
<i>Davčna številka:</i>	SI27962547
<i>Matična številka:</i>	5052777000
<i>Številka TRR:</i>	01284-6030373153

USTANOVITELJI IN FINANCIRANJE

Ustanovitelji Goriške knjižnice so opredeljeni v Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49-2001/2005, št. 99-4237/2011).

Imena in sedeži ustanoviteljic so:

- Mestna občina Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, Nova Gorica
- Občina Brda, Trg 25. maja 2, Dobrovo
- Občina Kanal, Trg svobode 23, Kanal
- Občina Miren - Kostanjevica, Miren 129, Miren
- Občina Šempeter - Vrtojba, Cesta Goriške fronte 11, Šempeter pri Gorici

Goriška knjižnica opravlja knjižnično dejavnost kot javno službo za občine ustanoviteljice in občino Renče - Vogrsko, s katero sklene letno pogodbo o zagotavljanju knjižnične dejavnosti na svojem območju.

Dejavnost knjižnice je financirana:

1. Iz javnih virov:

- Občine ustanoviteljice in pogodbeni partnerica,
- Ministrstvo za kulturo - pozivi (Neposredni poziv k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice, Neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna, Neposredni poziv k predložitvi predlogov projektov za sofinanciranje nakupa IKT v splošnih knjižnicah)
- sredstev, ki jih pridobi s prijavo na različne projekte drugih ministrstev, posameznih občin itd.

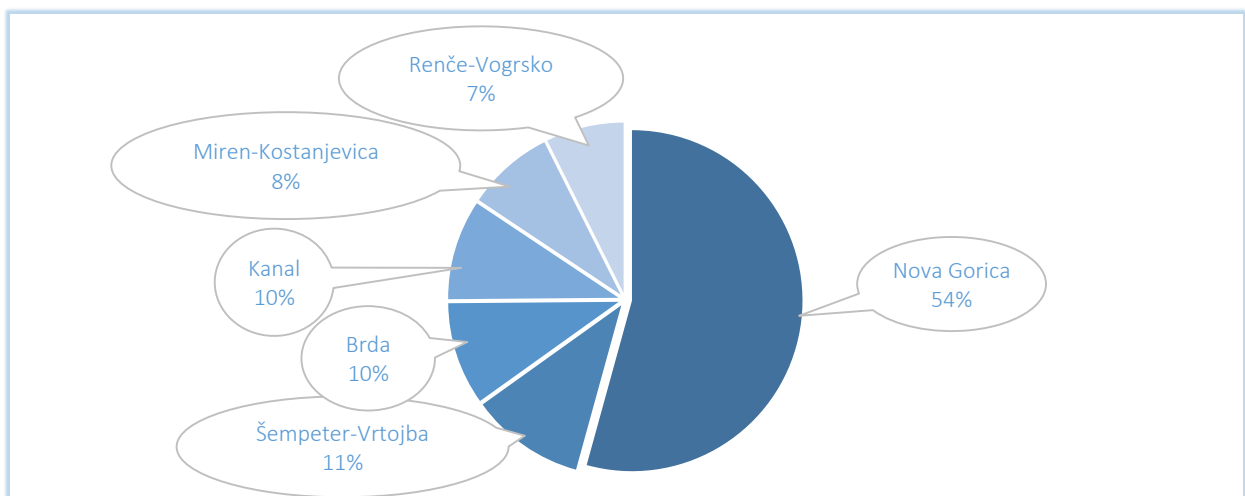
2. Iz nejavnih virov:

- iz nejavnih prihodkov za opravljanje javne službe - lastnih sredstev (članarine, zamudnine...),
- s sredstvi sponzorjev in donatorjev,
- iz prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu (publikacije, oddaja prostorov v najem, itd.)

Skupni stroški se skladno s 1. odstavkom 53. člena Zakona o knjižničarstvu delijo med občine ustanoviteljice sorazmerno številu njihovih prebivalcev. Razdelitev skupnih stroškov med občine ustanoviteljice je razvidna iz finančnega načrta uporabnika.

Občina	Število prebivalcev v letu 2014 ¹	Delež v %
Nova Gorica	31.773	54,28
Brda	5.707	9,75
Kanal	5.557	9,49
Miren - Kostanjevica	4.828	8,25
Renče - Vogrsko	4.324	7,39
Šempeter - Vrtojba	6.348	10,84
SKUPAJ	58.537	100

Slika 1 Delež financiranja občin v letu 2014

¹ Statistični urad RS: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp> - podatki na dan 1. 1. 2014.

ORGANIZIRANOST IN DEJAVNOST KNJIŽNICE

Goriška knjižnica Franceta Bevka je **splošna knjižnica**, ki deluje na območju Mestne občine Nova Gorica ter sosednjih občin Brda, Kanal, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko in Šempeter - Vrtojba.

Kot splošna knjižnica je **javna kulturna in izobraževalna ustanova**. S knjižničnim gradivom, ki ga zbira, hrani, obdeluje in daje v uporabo, širi znanje, izobrazbo in kulturo ter nudi informacije vsem kategorijam prebivalstva ne glede na starost, spol, izobrazbo, politično ali versko prepričanje, narodnost, jezik ali socialni status. Namenjena je informiranju, izobraževanju, raziskovanju, razvedrilu in duhovnim potrebam ter razvijanju pismenosti, zato:

- omogoča dostop do knjižničnega gradiva in informacij v knjižničnem informacijskem sistemu in v drugih informacijskih sistemih;
- zagotavlja dostop do gradiva in vseh vrst informacij, ki so pomembne za lokalno skupnost;
- seznanja z dosežki preteklega in sedanjega človekovega delovanja in ustvarjanja ter podpira dialog med kulturami;
- omogoča dostop do domoznanskega gradiva in informacij;
- vključuje se v vseživljenjsko učenje;
- utrjuje in razvija strokovnost, organiziranost, povezanost in enotnost knjižničarske dejavnosti;
- oblikuje in utrjuje bralne navade ter vzpodbuja prebivalce k uporabi knjižnice.

Goriška knjižnica je z uveljavitvijo Zakona o knjižničarstvu² in Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah³ postala ena izmed desetih slovenskih osrednjih območnih knjižnic. Pri načrtovanju in izvajanju posebnih nalog knjižnica sledi Strategiji osrednjih območnih knjižnic Slovenije 2014–2020.

Povezuje knjižnice Goriškega območja, kamor poleg Goriške knjižnice sodijo še:

- Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
- Lavričeva knjižnica Ajdovščina
- Mestna knjižnica in čitalnica Idrija

Za širše Goriško območje opravlja z zakonom določene naloge:

- zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij,
- nudi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja,
- koordinira zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje,
- usmerja izločeno knjižnično gradivo s svojega območja.

Goriška knjižnica s svojim delovanjem pokriva območje z 58.537 prebivalci (od tega 31.773 v MONG), kot osrednja območna knjižnica Goriškega območja pa območje s 118.374 prebivalci⁴.

---

² Zakon o knjižničarstvu² (Uradni list RS, št. 87/2001)

³ Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah³ (Uradni list RS, št. 88/2003)

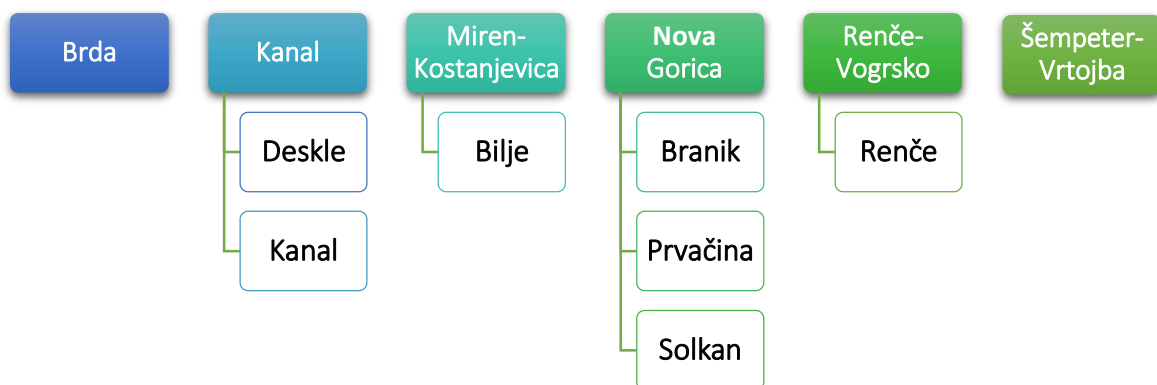
⁴ Statistični urad RS: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp> – podatki na dan 1. 1. 2014.

Knjižnica ima 9 organizacijskih enot:

- centralna enota,
- 7 krajevnih knjižnic: Bilje, Branik, Deskle, Kanal, Prvačina, Renče in Solkan,
- potujoča knjižnica (v letu 2014: 81 postajališč v 54 krajih).

Slika 2 Krajevne knjižnice v posameznih občinah

Slika 3 Število postajališč potujoče knjižnice po občinah v letu 2014

Nekaj števil (podatki za leto 2013)⁵:

Zbirka:	512.449 enot gradiva
Letni prirast:	21.022 enot gradiva
Obisk:	586.618 obiskovalcev
Aktivni člani:	16.063
Izposoja:	871.033 enot gradiva
Zaposleni:	44 (po številu ur je 41,5 zaposlenih)
Letni proračun:	1.392.884 €

⁵ Letno poročilo Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za leto 2013

POSLANSTVO KNJIŽNICE

Goriška knjižnica je osrednja knjižnica, ki s svojimi enotami (centralno enoto, krajevnimi knjižnicami in potujočo knjižnico) skrbi za izvajanje knjižnične dejavnosti za prebivalce Mestne občine Nova Gorica ter občin Brda, Kanal, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko in Šempeter - Vrtojba.

Prebivalcem na območju delovanja knjižnice nudi neomejen dostop do knjižničnega gradiva in informacij ter informacijskih in kulturnih storitev, kakor jih določajo zakoni in drugi predpisi in izhajajo iz tradicije knjižnice in njenega okolja. Knjižničarji pri zagotavljanju knjižničnih storitev težimo k nenehnemu izboljševanju dostopnosti in uporabnosti knjižničnega gradiva ter k izvajanju knjižnične dejavnosti po visokih strokovnih kriterijih.

Poslanstvo knjižnice:

- Knjižnica predstavlja kulturno, informacijsko, izobraževalno, socialno in komunikacijsko stičišče posameznikov, skupin, lokalne skupnosti, kulturnih ustanov in organizacij.
- Izvaja naloge osrednje območne knjižnice za Goriško območje ter skrbi za ohranjanje in razvoj knjižnične mreže.
- Oblikuje kvalitetno knjižnično zbirko in jo izposoja na klasičen in sodoben način.
- Obiskovalcem omogoča dostop do vsebin svojih zbirk, tako da jim posreduje gradivo in informacije, shranjene na tradicionalnih in digitalnih nosilcih.
- Pridobiva, obdeluje, hrani, posreduje in promovira gradivo lokalnega pomena ter ohranja kulturno dediščino.
- Javnost seznanja z delovanjem knjižnice in s tem povečuje svojo vidnost in prepoznavnost v okolju.
- Spodbuja razvoj bralne kulture in različnih oblik pismenosti, zlasti z usposabljanjem obiskovalcev za uporabo knjižnice in njenih virov informacij, izvaja vseživljenjsko učenje, skrbi za razvoj funkcionalne pismenosti.
- Organizira kulturne prireditve, razstave, ogleda, dejavnosti za najširši krog obiskovalcev.
- Izvaja različne dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami.
- Z dejavnostmi za kakovostno preživljanje prostega časa predstavlja fizična in virtualna knjižnica prostor sproščenega druženja, odprt, povezovalen in ustvarjalen prostor.
- S spodbudnim delovnim okoljem in permanentnim izobraževanjem zaposlenih zagotavlja, da ti s svojim znanjem omogočajo uresničevanje zastavljenih nalog in uvajanje novih dejavnosti.

VIZIJA RAZVOJA KNJIŽNICE

Goriška knjižnica bo v svojem lokalnem okolju uresničevala kulturno, informacijsko, izobraževalno in socialno vlogo in s tem aktivno sooblikovala slovenski knjižnični sistem. Usmerjena bo v razvoj, obenem pa bo še naprej povezovala kulturne, informacijske in izobraževalne dejavnosti z interesi uporabnikov.

Vizija razvoja knjižnice:

- V skladu s standardi in zakonodajo s področja knjižničarstva bo knjižnica načrtovala uravnoteženo mrežo krajevnih knjižnic in postajališč bibliobusa in tako zagotavljala boljšo dostopnost knjižničnih storitev.
- Z izvajanjem nalog osrednje območne knjižnice bo spodbujala razvoj splošnih knjižnic na Goriškem območju ter sodelovanje med njimi, razvoj knjižničarstva in širše povezovanje.
- S skrbno nabavo gradiva si bo prizadevala oblikovati obsežno, pestro in aktualno knjižnično zbirko. S kakovostno strokovno obdelavo gradiva bo nudila širok vir informacij o zbirki in omogočila njeno učinkovito uporabo.
- Knjižnica bo zbirala, obdelovala, hranila in posredovala gradivo in informacije o svoji lokalni skupnosti in s tem ohranjala lokalno domoznansko dediščino.
- Oblikovala bo zbirko gradiva in informacij ter razvijala storitve za ranljive skupine prebivalstva (starejši, etnične skupine, brezposelni, socialno ogroženi, uporabniki s posebnimi potrebami).
- Knjižnica bo nadgradila učinkovito poslovanje z uporabniki z uvajanjem sodobnih storitev za samostojno uporabo knjižnice ter uvajanjem novih tehnologij za avtomatizacijo procesov.
- Fizični prostor knjižnice bo postal ena od »storitev« knjižnice, ki ponuja kulturne, socialne in vseživljenjske priložnosti in nagovarja uporabnike k obisku in uporabi.
- Kot virtualna knjižnica bo omogočala dostop do določenih storitev kadarkoli in kjerkoli – dostop na daljavo. Spletna stran knjižnice bo postala osrednja informacijska točka za dostop do e-vsebin.
- Gradila bo podatkovne zbirke iz lastnega gradiva, predvsem za promocijo domoznanstva.
- Knjižnica se bo vključevala v procese vseživljenjskega učenja z izvajanjem programov neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja uporabnikov.
- Bralno kulturo bo spodbujala z bralnimi srečanji, ki jih bo organizirala v knjižnici in drugih okoljih (npr. domovi starejših občanov ...) in projekti. Posebno pozornost bo namenila spodbujanju bralne kulture mladih.
- Povezovala se bo s kulturnimi, vzgojno-izobraževalnimi in socialnimi ustanovami ter aktivno sodelovala z drugimi knjižnicami in ustanovami, povezanimi z bibliotekarsko in informacijsko stroko. Možnosti za razvoj bo iskala tudi v sodelovanju z domačimi in tujimi organizacijami prek vključevanja v partnerstva in sodelovanja v nacionalnih in mednarodnih projektih.
- Knjižnica bo imela razvito notranjo organizacijo. S spodbujanjem timskega dela, notranjo mobilnostjo zaposlenih, permanentnim izobraževanjem ter uvedbo sodobnih komunikacijskih poti in orodij bo vpeljala trdno, a prožno organizacijsko strukturo.

RAZVOJNE USMERITVE

Knjižnica je dinamična organizacija, ki neprestano spremlja razvoj okolja in se mu ustrezno in pravočasno prilagaja. Za izvajanje svojih delavnosti se bomo usmerjali k pridobivanju dodatnih sredstev, ki jih bomo črpali predvsem iz mednarodnih skladov in projektov (evropska sredstva).

Razvojne usmeritve prihajajočega obdobja bodo:

- Uvajanje novih elektronskih storitev in promocija tega gradiva (izobraževanje uporabnikov, predstavitve novosti, obveščanje o novostih v medijih in na spletu).
- Urejanje krajevnih knjižnic – želimo oblikovati sodobno urejene krajevne knjižnice z dostopom do elektronskih informacij z ustrezno strokovno podkovanim kadrom.
- Naraščajoči pomen vseživljenjskega in permanentnega izobraževanja prebivalstva in izobraževanja na daljavo zahteva preoblikovanje knjižnice v učni center oz. center za informacijsko opismenjevanje uporabnikov in prenos znanja.
- Razvoj višjega in visokega šolstva v lokalnem okolju zahteva aktivnejšo vlogo knjižnice pri organiziranem zbiranju, oblikovanju, organizaciji in ponudbi informacijskih virov in storitev.
- Razvoj trga informacij in pojavljanje novih konkurentov v informacijskem sektorju zahtevajo od knjižnice ponudbo informacijskih storitev, ki so konkurenčne, hkrati pa zagotavljajo prebivalstvu kar najbolj demokratično mesto za dostop do informacij.

KADROVSKI NAČRT

KADROVSKA STRUKTURA

Delovno mesto	Šifra delovnega mesta	Število delovnih mest na dan 1.1.2015	Načrtovano število delovnih mest do leta 2019
Direktor regionalne knjižnice	B017840	1	1
Pomočnik direktorja	B017892	-	-
Računovodja VII/2	J017021	1	1
Poslovni sekretar VI	J026004	1	1
Poslovni sekretar V	J025010	-	-
Informatik VI, sistemski operater VI	J016032	1	1
Manipulant	J034035	1	1
Oskrbnik IV	J034047	1	1
Receptor IV	J034054	0,5	0,5
Čistilka II	J032001	3	3
Bibliotekar VII/2, Bibliotekar VII/1	G027005, G027004	19	22
Višji knjižničar	G026023	5	4
Knjižničar	G025011	7	7
Knjižničar voznik bibliobusa	G025012	1,5	1,5
SKUPAJ		42	44

Po Standardih za splošne knjižnice⁶ so knjižnični delavci:

- **strokovni knjižnični delavci** so delavci z univerzitetno, visoko, višjo in srednjo izobrazbo, ki opravljajo strokovna knjižničarska dela, imajo strokovno knjižničarsko znanje, pridobljeno s formalnim in z dopolnilnim izobraževanjem, in opravljen bibliotekarski izpit.

- **manipulativni knjižnični delavci** pomagajo pri delu v knjižnici: opremljajo knjižnično gradivo, urejajo gradivo v skladiščih, v prostem pristopu in bibliobusu, prinašajo gradivo iz skladišča in drugih prostorov, popravljajo manj poškodovano knjižnično gradivo, pripravljajo gradivo za vezavo, odpis in izločanje, opravljajo tehnična in druga dela ob prireditvah ipd.

- **upravni knjižnični delavci** (in drugi strokovni delavci) opravljajo vodstvena, organizacijska, računovodska, administrativna in druga za knjižnico pomembna strokovna dela npr. razvoj računalniške mreže, komunikacij in programske opreme.

- **tehnični knjižnični delavci** izvajajo npr.: vzdrževanje prostorov in opreme, popravila in vezavo gradiva, vzdrževanje in vožnjo bibliobusa, čiščenje.

⁶ Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2005)

Obrazložitev kadrovskega načrta:

Zaposlovanje v Goriški knjižnici poteka v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (36. člen), Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (14. člen), Standardih za splošne knjižnice ter Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica.

Število zaposlenih na dan 1. januar 2015 je 42, po številu ur pa 40,5:

- Uprava (direktor, računovodja, poslovni sekretar): 3
- Strokovni delavci (bibliotekar, višji knjižničar, knjižničar, knjižničar šofer bibliobusa): 30,5
- Tehnični delavci (informatik, oskrbnik, manipulanta, čistilka): 7

Goriška knjižnica je osrednja območna knjižnica, ki na podlagi pogodbe z ministrstvom, pristojnim za kulturo, v soglasju s svojim ustanoviteljem opravlja za širše območje posebne naloge opredeljene v Zakonu o knjižničarstvu (27. člen) ter Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah. Za opravljanje teh nalog ima zaposlena dva strokovna delavca (zakon določa vsaj tri strokovne delavce z najmanj univerzitetno izobrazbo in ustreznimi izkušnjami), ki sta financirana s strani Ministrstva za kulturo na podlagi vsakoletnega poziva k predložitvi predlogov finančnih načrtov in programov za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic.

Potrebe naših uporabnikov nam narekujejo vedno več dejavnosti, ki pa zahtevajo tudi močno in organizirano kadrovsko strukturo. Za izvajanje dodatnih dejavnosti in različnih projektov bomo potrebovali tudi več strokovnih delavcev.

- Pri prijavih na projekte načrtujemo tudi ustrezno kadrovsko pomoč, ki bo financirana s sredstvi projekta. Za potrebe koordiniranja spletnega portala dobreknjige.si v letu 2015 načrtujemo dodatno zaposlitev 0,5 bibliotekarja, ki bo financiran s sredstvi Ministrstva za kulturo.
- S širitvijo krajevnih knjižnic oz. povečano odprtostjo obstoječih se bodo pojavile tudi potrebe po dodatni strokovni pomoči. V nekaterih krajevnih knjižnicah strokovno knjižničarsko delo opravljajo prostovoljci v dogovoru z lokalnimi oblastmi (krajevne skupnosti oz. občine). Le v treh krajevnih knjižnicah strokovno delo opravljajo knjižničarji oz. bibliotekarji s strokovnim izpitom.

Vrzeli v knjižnici bomo skušali zapolniti tudi z vključitvijo v programe javnih del.

STRATEŠKA PODROČJA

STRATEŠKO PODROČJE 1: ORGANIZACIJA, DELOVANJE IN MREŽA KNJIŽNICE

Obrazložitev strateškega področja:

Začetek Goriške knjižnice sega v čas po drugi svetovni vojni, ko je bila **18. januarja 1949** z odlokom 776/1-49 ustanovljena **Okrajna študijska knjižnica Gorica** s sedežem v Šempetru. Leta 1975 je knjižnica dobila prvi bibliobus, ki ga je delila z Lavričevo knjižnico Ajdovščina in kasneje tudi s Knjižnico Cirila Kosmača Tolmin. V letih 1967–83 je odprla sedem krajevnih knjižnic. Leta 2000 se je knjižnica preselila v nove prostore na enotni lokaciji.

Za uspešno delovanje knjižnične mreže knjižnica potrebuje:

- ustrezen prostor in opremo,
- ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,
- ustrezno število strokovno usposobljenih delavcev in
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.

Osrednja enota je v sodobno urejeni stavbi, ki prav tako potrebuje nenehno vzdrževanje in izboljšave:

- ureditev izposojnega prostora,
- računalniško učilnico,
- glasbeni kotiček,
- ureditev atrija in balkona v prvem nadstropju,
- energetska sanacijo.

Krajevne knjižnice delujejo v prostorih, ki ne ustrezajo Standardom za splošne knjižnice, potrebujejo predvsem večje prostore z urejeno osnovno infrastrukturo (primerni klimatski pogoji). V nekaterih knjižnicah se tudi izkazuje potreba po uvajanju strokovnega kadra, ki ga lahko knjižnica zagotavlja v dogovoru s posameznimi občinami in z urejenim financiranjem.

Bibliobus je letnik 2005 in vsako leto potrebuje več vzdrževanja.

Kadri:

Z ureditvijo obstoječih in odpiranjem novih krajevnih knjižnic se bo pojavila tudi potreba po dodatnem strokovno usposobljenem kadru, ki bo izvajal knjižnično dejavnost v novih enotah in dopolnjeval ali nadomestil knjižnične delavce v sedanjih enotah. Z ureditvijo enot se bo povečala tudi odprtost, uvajali bomo nove dejavnosti in zato bo potreben dodaten kader. Število zaposlenih bo odvisno od odprtosti posameznih enot in števila dejavnosti.

Investicije:

Strateški cilj:	Naloge:	Načrtovana sredstva:	Financer:
Ureditev centralne enote knjižnice	~ Ureditev izposojnega prostora	70.000 €	Sredstva pridobljena s preteklimi dobički
	~ Računalniška učilnica in glasbeni kotichek	70.000 €	
	~ Ureditev prostora pri klavirju, razstavni prostor, atrij, balkon		
	~ Energetska sanacija (sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki, delo po etapah)		MONG, Goriška knjižnica, prijave na razpise
Ureditev krajevnih knjižnic in načrtovanje novih	~ ustrezni prostori z ustrezno infrastrukturo ~ oprema (police, pult, mize stoli, računalniška oprema ...) ~ gradivo		Občine oz. krajevne skupnosti, Goriška knjižnica, prijave na razpise

---

STRATEŠKI CILJ 1: UREDITEV CENTRALNE ENOTE KNJIŽNICE

Obrazložitev strateškega cilja:

Osrednja stavba knjižnice omogoča prost dostop do večine knjižničnega gradiva, ponuja prostor za iskanje informacij, dostop do sodobnih spletnih orodij, druženje. Z rednim vzdrževanjem in sledenjem potrebam in trendom jo bomo ohranjali vedno zanimivo in uporabno.

Posebno pozornost bomo namenili **opremi in ureditvi knjižnice:**

- **Notranjost:**

- ~ Ureditev **izposojnega prostora:** v letu 2012 smo začeli urejati izposojni prostor s ciljem postopne avtomatizacije izposoje. Uredili bomo prostor za vračanje gradiva in ga opremili z dvema RFID knjigomatoma s sortirnima mizama, uredili prostor za izposajo z RFID knjigomati, obnovili informacijsko-izposojni pult in ga prilagodili potrebam.
- ~ **računalniška učilnica:** sodobno urejene splošne knjižnice, ki ponujajo uporabnikom pester nabor izobraževanj in dejavnosti, v svojo ponudbo vključujejo tudi računalniška izobraževanja. V Goriški knjižnici imamo računalniški kotichek, opremljen z osmimi računalniki, ki je namenjen splošni uporabi. Občasno pa ga potrebujemo tudi za računalniška izobraževanja, čeprav je prostor neprimeren za to dejavnost. Knjižnica potrebuje sodobno računalniško učilnico s primernim številom računalnikov in ostale opreme, ki bo omogočala nemoteno izvedbo računalniških izobraževanj. S tem se bomo lahko vključevali v različne evropske projekte, namenjena pa bo tudi trženju.

- ~ ureditev **prostora pri klavirju**,
- ~ **razstavni prostor**: Razstavna dejavnost poteka po celotnem prostoru knjižnice. Pri tem uporabljamo panoje in vitrine, nekateri so dotrajani in jih je potrebno dopolniti oz. zamenjati. Ob tem pa bomo poskrbeli za primerno osvetljevanje razstav.
- ~ **glasbeni kotichek** v nadstropju: v letu 2014 smo uredili študijsko sobo v prostoru, ki je bil namenjen glasbeni zbirki. Prostor je bil za glasbeno zbirko premajhen, zato smo jo umaknili. Ob pridobitvi računalniške učilnice pa načrtujemo v nadstropju urediti tudi prostor za postavitve glasbene zbirke.
- **Zunanost**:
  - ~ **Atrij**: dodati nameravamo klopi s senčenjem (obstoječe klopi so v poletnem času večji del dneva na soncu), dodatne kamere in izboljšati osvetlitev za preprečevanje vandalizma.
  - ~ **Balkon**: pripravili bomo načrt za koriščenje in ureditev.
- Redno dopolnjevanje in posodabljanje računalniške opreme in večje število računalnikov za uporabnike (računalniki, tablični računalniki, bralniki, itd.).
- Pohištvo – dodatne police, razstavni panoji, omare, razsvetljava.
- Sprotna popravila in menjave poškodovane in dotrajane opreme in inštalacij (starost, dilatacija, itd.).
- **Energetska sanacija** – sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki pri iskanju rešitve za sanacijsko prenovu delov stavbe, opreme, itd.

Pričakovani učinki:

- povečan obisk in zadovoljstvo članov knjižnice,
- lažja uporaba knjižničnih storitev,
- hitrejša izvajanja postopkov izposoje in vračanja knjižničnega gradiva,
- povečana hitrost izvajanja inventur,
- izboljšana varnost gradiva pred odtujitvijo,
- opustitev nekaterih rutinskih del v knjižnici in bolj poglobljeno delo v okviru informacijskih storitev z uporabniki,
- celovitejša ponudba.

Kazalniki uspešnosti:

- Zadovoljstvo uporabnikov s hitrostjo in učinkovitostjo storitev (merjenje zadovoljstva obiskovalcev, pohvale, mnenja, pritožbe obiskovalcev, individualni in skupinski pogovori z obiskovalci, ankete, itd.).
- Povečanje obiska in izposoje knjižničnega gradiva ter uporabe knjižničnih storitev.

STRATEŠKI CILJ 2: UREDITEV KRAJEVNIH KNJIŽNIC IN NAČRTOVANJE NOVIH

Obrazložitev strateškega cilja 2a: Ureditev krajevnih knjižnic

Goriška knjižnica ima sedem krajevnih knjižnic. Večina knjižnic ne ustreza Standardom za splošne knjižnice, saj delujejo v prostorih, ki ne omogočajo dejavnosti, ki naj bi jih knjižnica nudila uporabnikom: premajhni prostori, problem ogrevanja, težave z dostopom do svetovnega spleta, ni čitalniških prostorov. Pripravili bomo analizo obstoječega stanja in v sodelovanju s posameznimi občinami in krajevnimi skupnostmi poiskali rešitve (standardom prilagojene velikosti knjižnic z urejenimi prostori: ogrevanje, hlajenje, dostop do spleta, itd.), ki bodo omogočale:

- povečan in raznolik nabor gradiva (gradivo, ki doslej zaradi prostorskih pogojev v teh knjižnicah ni bilo zastopano, tematsko prilagojeno okolju) in možnosti dostopa do informacij;
- nove dejavnosti in storitve (računalniki za uporabnike, čitalnice za uporabnike, itd.);
- računalniška izposoja gradiva;
- povečana odprtost knjižnic;
- prireditve: ure pravljic, srečanja z avtorji, delavnice, itd.
- strokovno usposobljen kader.

UKREP 1: Natančen popis – analiza obstoječega stanja krajevnih knjižnic, predlog velikosti in ureditve prostorov upoštevajoč Standarde za splošne knjižnice (prostor v m², število enot gradiva, odprtost, zaposleni ...), ugotovitve.

UKREP 2: Predstavitev problematike in ugotovitev financerju – občinam in krajevnim skupnostim. Skupni načrt reševanja in določitev nalog. Iskanje možnosti financiranja preko različnih razpisov (npr. računalniki – razpis Ministrstva za kulturo za IKT opremo).

UKREP 3: Pristojne občine oz. krajevne skupnosti rešujejo prostorsko problematiko – ustrezen prostor, ki bo ustrezal po velikosti, dostopnosti, urejeni infrastrukturi (ogrevanje, telefon, internet) ter notranjo opremo prostorov.

UKREP 4: Goriška knjižnica pripravi povečan in raznolik nabor gradiva in informacij (gradivo, ki doslej zaradi prostorskih pogojev v teh knjižnicah ni bilo zastopano, tematsko prilagojeno okolju). Načrtovanje novih dejavnosti in storitev, povečana odprtost knjižnic, zaposleni.

Pričakovani učinki:

- večji in ustrežnejši prostori krajevnih knjižnic,
- povečan nabor različnega gradiva in možnosti dostopa do informacij,
- uvajanje novih dejavnosti,
- računalniki za uporabnike,
- čitalnice za uporabnike,
- povečana odprtost,
- povečano zadovoljstvo članov knjižnice,
- večji obisk in izposoja.

Kazalniki uspešnosti:

- Sodobno urejene krajevne knjižnice.
- Povečanje obiska in izposoje knjižničnega gradiva ter uporabe knjižničnih storitev.
- Povečanje števila novih članov.
- Nove dejavnosti v krajevnih knjižnicah.
- Mnenje zaposlenih in uporabnikov (merjenje zadovoljstva zaposlenih in obiskovalcev, pohvale, mnenja, pritožbe obiskovalcev, individualni in skupinski pogovori z zaposlenimi in obiskovalci, ankete, opazovanje okolja, itd.).

Obrazložitev strateškega cilja 2b: Vzpostavitev novih krajevnih knjižnic

Goriška knjižnica ima razvejano mrežo krajevnih knjižnic in postajališč bibliobusa. Nekatere občine izražajo potrebo po širitvi mreže krajevnih knjižnic, pa tudi sami opažamo potrebo po vzpostavitvi stacionarne enote knjižnice v oddaljenih področjih.

Standardi za splošne knjižnice⁷ in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe⁸ določata:

- *Krajevna knjižnica je organizacijska enota splošne knjižnice v kraju, ki ima nad 1.500 prebivalcev. Prav tako knjižnica ustanovi krajevno knjižnico v gravitacijskem središču območja, ki ima skupaj nad 1.500 prebivalcev, če je gravitacijsko središče oddaljeno od najbližje enote knjižnice več kot 4 km. V mestih ali večjih krajih ustanovi knjižnica organizacijske enote tako, da je večina prebivalcev od enote oddaljena manj kot 1,5 km.*
- *Kadar so na območju splošne knjižnice naselja oziroma območja naseljena tako, da tvorijo zaključeno celoto z več kot 1500 prebivalci, ki so več kot 4 km oddaljena od osrednje knjižnice, organizira knjižnica izposojevališča oziroma krajevne knjižnice, ter postajališča potujoče knjižnice za naselja z manjšim številom prebivalcev.*

Občina Miren - Kostanjevica (površina: 62,8 km², prebivalci: 4.847, gostota naseljenosti: 77,2⁹) zagotavlja knjižnično dejavnost s krajevno knjižnico v Biljah in 11 postajališči bibliobusa. Občina gradi v Mirnu kulturni center, v katerem je predviden tudi prostor za knjižnico.

Občina Šempeter - Vrtojba (površina: 14,9 km², prebivalci: 6.304, gostota naseljenosti: 423,1¹⁰) zagotavlja knjižnično dejavnost s 7 postajališči bibliobusa. Občina ureja v kraju Šempeter športno-kulturni center, kjer bodo na pobudo občanov vključili tudi prostor za krajevno knjižnico.

Občina Brda (površina: 72 km², prebivalci: 5.705, gostota naseljenosti: 79,2¹¹) zagotavlja knjižnično dejavnost z 19 postajališči bibliobusa. Za območje, ki ima geografske posebnosti in je oddaljeno od knjižnice, bi vzpostavitev krajevne knjižnice zagotavljala večjo dostopnost do knjižničnih storitev v občini, kot jo lahko omogoča mesečni obisk bibliobusa.

⁷ Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2005)

⁸ Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS št. 73/2003, 70/2008 in 80/2012)

⁹ Podatki Statističnega urada Republike Slovenije po stanju 1. 7. 2014.

¹⁰ Podatki Statističnega urada Republike Slovenije po stanju 1. 7. 2014.

¹¹ Podatki Statističnega urada Republike Slovenije po stanju 1. 7. 2014.

S širitvijo mreže krajevnih knjižnic bi se izboljšala dostopnost knjižničnega gradiva in storitev. Obenem pa bi se tudi približali standardom za splošne knjižnice ter Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Knjižnica bo spremljala potrebe in v sodelovanju s pristojnimi občinami in krajevnimi skupnostmi iskala ustrezne rešitve, ki bodo prispevale h kakovosti življenja in dela občanov.

Pričakovani učinki:

- S širitvijo mreže krajevnih knjižnic se bo izboljšala dostopnost knjižničnega gradiva in storitev. Obenem pa se bomo tudi približali Standardom za splošne knjižnice ter Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe.
- Omogočanje enako kvalitetne ponudbe našim uporabnikom v vseh enotah knjižnice.
- Pričakujemo, da se bo s širitvijo knjižnične mreže povečalo število članov knjižnice ter uporabnikov knjižničnih storitev.

Kazalniki uspešnosti:

- Pokritje območja s ponudbo krajevnih knjižnic in zagotovitev boljše dostopnosti do knjižničnih storitev ter zahtev Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe.
- Sodobno urejene krajevne knjižnice.
- Povečanje obiska in izposoje knjižničnega gradiva ter uporabe knjižničnih storitev.
- Povečanje števila novih članov.
- Mnenje zaposlenih in uporabnikov (merjenje zadovoljstva zaposlenih in obiskovalcev, pohvale, mnenja, pritožbe obiskovalcev, individualni in skupinski pogovori z zaposlenimi in obiskovalci, ankete, opazovanje okolja itd.).

STRATEŠKO PODROČJE 2: KNJIŽNIČNA ZBIRKA IN DOSTOP DO GRADIVA

Obrazložitev strateškega področja:

Pridobivanje, obdelava, varovanje in hranjenje knjižničnega gradiva spadajo med tradicionalne naloge knjižnice. Vendar pa mora biti pridobivanje gradiva prilagojeno potrebam okolja in usklajeno z nabavno politiko knjižnice. Slediti moramo trendom razvoja in nabavo usklajevati s finančno zmožnostjo knjižnice. Knjižnična zbirka mora biti dovolj obsežna, pestra, odzivati se mora na spremembe v okolju, biti pa mora tudi aktualna. Upravljanje knjižnične zbirke je sistematična aktivnost, ki zajema načrtovanje, zgradbo, rast, vrednotenje in uporabo knjižnične zbirke v daljšem časovnem obdobju. Dopolnjevanje knjižnične zbirke bo tako potekalo v skladu s priporočili in nabavno politiko knjižnice ob nenehnem spremljanju lokalnih potreb.

Pri oblikovanju knjižnične zbirke bomo upoštevali tudi predloge uporabnikov, če bodo v skladu s poslanstvom knjižnice, z našo nabavno politiko in finančnimi zmožnostmi. Na novi spletni strani imamo možnost oddaje predloga za nakup gradiva: <http://www.ng.sik.si/za-uporabnike/oddelki-in-gradivo>.

Potrebe uporabnikov nas vodijo k pridobivanju vedno večjega števila **elektronskih vsebin**, ki so našim uporabnikom dostopne preko spleta. Pri nabavi tovrstnega gradiva se bomo odločali predvsem za konzorcijske nakupe v sodelovanju s Konzorcijem slovenskih knjižnic za nabavo informacijskih virov COSEC, ki z združevanjem naročil več knjižnic prilagaja tudi ceno pri ponudniku. Prizadevali si bomo sproti in samostojno nabavljati ter širiti zbirko e-knjig v slovenščini (trenutno preko portala Biblos). Skrbeli bomo za promocijo in pomoč uporabnikom vseh starosti pri uporabi sodobnih orodij (izobraževanja, individualna pomoč).

Nabor elektronskih vsebin:

- **Podatkovne zbirke:** redno spremljanje ponudbe in dopolnjevanje podatkovnih zbirk, ki jih bodo uporabniki lahko uporabljali tudi z dostopom na daljavo.
- **E-knjige** domačih in tujih ponudnikov
- **E-periodika:** periodični tisk, kot so časopisi in revije, je zelo pomemben del knjižnične zbirke. Del tega gradiva se seli tudi na splet, vendar velikokrat z omejenim dostopom. V knjižnici se bomo trudili obogatiti zbirko tudi s pridobivanjem tega gradiva, pri čemer bo vodilo predvsem strokovnost, kvaliteta in interes uporabnikov.

Ena temeljnih nalog knjižnice je tudi pridobivanje, obdelovanje, hranjenje, posredovanje in promocija **domoznanskega gradiva**. V domoznanske zbirke uvrščamo gradivo, ki se navezuje na območje Severne Primorske in območje v Italiji, kjer živijo Slovenci (Goriška in Videmska pokrajina). Sem sodi gradivo, ki vsebuje podatke o tem območju in ljudeh, gradivo, katerega avtorji izhajajo iz tega območja ali so z njim kako drugače povezani ter gradivo, ki je bilo izdano na našem območju.

Domoznansko zbirko bomo po že utečenih poteh redno dopolnjevali, dodatno pa jo bomo skušali obogatiti tudi z načrtnim zasledovanjem, pridobivanjem in hranjenjem prvovrstnih, antikvarnih knjižnih del domoznanskih avtorjev in drugega gradiva domoznanskega pomena.

Povezovali se bomo z drugimi ustanovami, ki hranijo podobno gradivo in sodelovanje izkoristili za skupno promocijo domoznanskega gradiva, skupne projekte ter sodelovanje in svetovanje pri zbiranju gradiva.

V zbirki gradiva lokalnega pomena Goriške knjižnice hranimo tudi starejše dragoceno gradivo in posamezne zapuščine, ki jih bomo uredili, popisali in predstavili uporabnikom.

Posebne zbirke, v katerih hranimo redko, dragoceno in starejše gradivo (rokopisi in tipkopisi nekaterih vidnejših Primorcev, prve in posebne, bibliofilske knjižne izdaje, faksimili, knjižne ilustracije, umetniške slike, grafični listi, razni dokumenti, predmeti, fotografije, razglednice, ekslibrisi, podobice, tisk med NOB, muzikalije, zemljevidi, domoznanski drobni tisk), bomo predstavljali v obliki razstav, z objavami člankov in katalogov gradiva, s sodobno obdelavo oz. prenosom na elektronske medije pa ponudili kot hitro in enostavno dostopno širšemu krogu uporabnikov.

Posebno pozornost bomo namenili obdelavi in opremlitvi gradiva ter primernemu hranjenju in varovanju gradiva. Spremljali bomo novosti in razvoj programske opreme COBISS, ki je namenjena katalogizaciji knjižničnega gradiva.

Goriška knjižnica ima v novi stavbi zelo ugodne pogoje za hranjenje gradiva, saj nima težav kot npr. vlaga, velika temperaturna nihanja, itd. Ob tem pa moramo večjo pozornost nameniti varovanju in hranjenju domoznanskega in starejšega dragocenega gradiva, ki ga hranimo na domoznanskem oddelku: primerna oprema gradiva (brezkislinski ovitki ....), varovanje pred tatvinami, ustrezno pohištvo.

Del gradiva bomo digitalizirali in ga tako zaščitili pred fizično uporabo in ga obenem ponudili preko spleta širšemu krogu uporabnikov. Na ta način bomo tudi dopolnjevali našo knjižnično zbirko, saj bomo digitalizirane vsebine dopolnjevali z gradivom drugih knjižnic in sorodnih ustanov.

Standardi za splošne knjižnice¹² določajo, da »knjižnica izloča in odpisuje neuporabno, zastarelo, obrabljeno in izgubljeno gradivo. Knjižnice, ki dosegaajo standard za knjižnično zbirko, izločijo letno toliko knjižničnega gradiva, da vzdržujejo standard obsega knjižnične zbirke in njeno aktualnost.«

Goriška knjižnica usmerja izločeno gradivo s svojega območja v skladu s strokovnimi navodili in priporočili, ki jih je sprejel NUK, in nudi pomoč oz. svetovanje knjižnicam območja glede izločanja knjižničnega gradiva.

Odpisano gradivo, za katerega menimo, da lahko koristi drugim, ponudimo najprej NUK-u, osrednjim knjižnicam območja, potem pa drugim knjižnicam, društvom, bolnišnici, knjižnicam v zamejstvu ... Z osrednjimi knjižnicami območja smo dogovorjeni, da si medsebojno pošiljamo sezname izločenega knjižničnega gradiva, ki ga lahko uvrstimo v svoje zbirke. Hranimo knjižnično gradivo, pomembno za območje in je bilo izločeno iz splošnih knjižnic na njenem območju.

Pri odpisovanju posvečamo posebno pozornost gradivu, ki smo ga dolžni hraniti:

- gradivo, ki ima status kulturnega spomenika regionalnega pomena in smo dolžni z njim ravnati v skladu z določili;
- gradivo, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena;
- uradne publikacije s svojega območja.

---

¹² Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2005)

Kadri:

Knjižnična zbirka Goriške knjižnice se neprestano dopolnjuje in ureja, obenem pa skrbimo tudi za pravilno predstavitev in promocijo tega gradiva. Uporabnike navajamo na uporabo sodobnih virov. Za to potrebujemo zadostno število izobraženih in usposobljenih strokovnih delavcev. Za kvalitetno delo je zelo pomembno, da se število zaposlenih ne zmanjšuje, z dodatnimi dejavnostmi pa se izkazuje potreba po dodatnem zaposlovanju.

Investicije:

Sredstva za nakup knjižničnega gradiva in izvajanje dejavnosti pridobivamo iz različnih virov: občine ustanoviteljice in pogodbeni partnerica, Ministrstvo za kulturo in lastna sredstva.

Pri nakupu knjižničnega gradiva je zelo pomembna kontinuiteta za kar je nujno potreben reden dotok sredstev, ki zadostuje za gospodarno in strokovno usmerjeno pridobivanje gradiva.

STRATEŠKI CILJ 3: POVEČANA PONUDBA IN UPORABA ELEKTRONSKIH VIROV

Obrazložitev strateškega cilja:

Knjižnica mora postati sodobno informacijsko središče s ponudbo sodobne IKT opreme za vse generacije, slediti mora trendom in uvajati nove storitve na področju elektronskih virov.

Ponudba knjižnice ne more več temeljiti le na njenih fizičnih zbirkah in njenih lastnih elektronskih podatkovnih zbirkah, ampak tudi na ponudbi virov, ki so dostopni kjerkoli v omrežju. Nabor gradiva v klasični obliki pa vedno bolj dopolnjujejo elektronske in spletne zbirke gradiva, ki ga pripravljamo sami ali pa se zanj odločamo z nakupom oz. zakupom zbirk, ki so uporabnikom dostopne tudi na daljavo.

- Ponudbo knjižničnega gradiva na spletu – poleg podatkovnih zbirk želimo uporabnikom ponuditi tudi e-knjige ter e-periodiko. Ponudbo e-virov bomo usklajevali glede na potrebe uporabnikov in izbora na trgu. Pokrivati morajo različna področja.
- Digitalizacija starejšega in dragocenega gradiva z namenom ohranjanja tiskanega gradiva, dopolnjevanja knjižnične zbirke in zagotavljanja boljše dostopnosti gradiva (objava na dLib-u).
- Predstavitve gradiva na spletu: spletna stran knjižnice, Kamra, Album Slovenije, Primorci.si, dobreknjige.si, Facebook, Pinterest, itd.

Sledili bomo trendom in uvajali nove storitve na področju elektronskih virov: podatkovne zbirke, e-knjige, e-periodika, digitalizacija. Z rednim spremljanjem razvoja bomo knjižnico spreminjali v sodobno informacijsko središče s ponudbo sodobne IKT opreme - elektronski bralniki in računalniške tablice za uporabnike knjižnice.

Spremljali bomo ponudbo podatkovnih zbirk in skrbeli za racionalno pridobivanje ter skrbeli za širitev ponudbe z možnostjo oddaljenega dostopa do podatkovnih zbirk.

Aktivni bomo na spletu:

- Sodobna in redno ažurirana spletna stran,
- priprava lastnih elektronsko dostopnih zbirk (Dobreknjige.si, Primorci.si, digitalizacija, itd.),
- sodelovanje pri izdelavi nacionalnih digitalnih zbirk (Kamra, Album Slovenije, dLib, itd.),
- socialna omrežja (Facebook, Pinterest, itd.).

Elektronske vire bomo uporabnikom predstavljali z redno promocijo in izobraževanjem. V ta namen smo pripravili projekt Rastem z e-viri, ki spodbuja uporabo e-virov in promovira podatkovne baze, ki jih Goriška knjižnica Franceta Bevka kot osrednja območna knjižnica ponuja svojim članom in članom knjižnic Goriškega območja.

PROJEKT RASTEM Z E-VIRI

V okviru projekta **Rastem z e-viri** bomo organizirali izobraževanja za uporabo e-virov na Goriškem območju. Glavni namen je širiti uporabo teh virov med učence, dijake in študente ter druge uporabnike. Udeležencem v projektu bomo delili zgibanko, ki smo jo pripravili in natisnili v letu 2014.

Dostop do sicer plačljivih baz je za člane knjižnic Goriškega območja brezplačen, z možnostjo oddaljenega dostopa (dostop od doma, iz službe, iz šole, itd.). V okviru projekta izvajamo delavnice oziroma predstavitve različnih e-virov: teh, ki jih kupujemo s sredstvi območnosti, in tistih, ki so prosto dostopni ter jih soustvarjamo slovenske splošne knjižnice (npr. dLib, Primorci.si, Kamra, dobreknjige.si, Cobiss.si).

Ciji projekta:

1. Uporabniki podatkovne baze prepoznajo kot kvaliteten in verodostojen vir
2. Nekateri e-viri postanejo ena od možnosti za promocijo dela v šolah, muzejih, itd., hkrati pa skušamo k sodelovanju in soustvarjanju pritegniti še druge kulturnoizobraževalne ustanove ali zainteresirane posameznike.
3. Promocija dela slovenskih knjižničarjev
4. Krepi splošno povezanost in sodelovanje s kulturno-izobraževalnimi ustanovami na Goriškem območju

Pričakovani učinki:

- širitev ponudbe Goriške knjižnice,
- sodobno opremljena knjižnica,
- lažji dostop do e-publikacij,
- celovitejša ponudba (tudi novih, digitaliziranih elektronskih informacijskih virov),
- pridobivanje novih članov, predvsem med mladimi,
- uporabniki so seznanjeni z elektronskimi viri v knjižnici.

Kazalniki uspešnosti:

- Povečano število elektronskih virov v knjižnici.
- Število lastnih e-vsebin na spletu (statistika uporabe).
- Uporaba e-virov (statistika) in sodobne IKT opreme.
- Orodja socialnih omrežij (statistika vnosov in uporabe portalov Facebook, Pinterest).
- Uporaba knjižničnih storitev (statistika obiska centralne knjižnice, statistika obiska spletne strani) in portalov (Kamra, Album Slovenije, Primorci.si, dLib).

STRATEŠKI CILJ 4: UREDITEV, PROMOCIJA IN PREPOZNAVANOST GRADIVA LOKALNEGA POMENA

Obrazložitev strateškega cilja:

Med gradivo lokalnega pomena sodi domoznansko gradivo in druge posebne zbirke.

Avtomatska obdelava gradiva v vzajemnem katalogu COBISS je zaživela leta 1990. Del gradiva, ki je izšlo pred tem letom, ni obdelano po sodobnih kriterijih, zato ni vidno v elektronskem katalogu COBISS in je v primerjavi s sodobnejšim gradivom uporabnikom nedostopno. Poleg tega mreža pridobivanja lokalnega gradiva v preteklosti ni bila načrtovana, zato domnevamo, da je del lokalnega gradiva trenutno nedostopnega.

Knjižnica se povezuje z različnimi organizacijami (arhivi, muzeji, knjižnice, lokalna društva, itd.), s katerimi gradi virtualne digitalne zbirke na različnih portalih (Kamra, dLib). Z digitalizacijo domoznanskega gradiva uporabnikom omogoča dostop do virov, ki so v tiskani obliki razpršeni po drugih knjižnicah ter različnih ustanovah (muzeji, arhivi, itd.) in težje dostopni.

Goriška knjižnica koordinira pridobivanje serijskih publikacij domoznanskega značaja s poudarkom na občinskih, krajevnih in društvenih glasilih na območju, z namenom čim bolj dopolniti bibliografijo serijskih publikacij domoznanskega značaja na območju.

Načrtujemo sodelovanje z lokalnimi društvi in organizacijami s področja kulture, šolstva, itd. Povabili jih bomo, da nam posredujejo po en izvod njihovih tiskovin (vabilo, plakat, itd.) in tako dopolnjevali našo zbirko, obenem pa gradili posebne zbirke: Lokalna likovna zgodovina, Lokalna glasbena zgodovina, lokalna podjetja, lokalno šolstvo, lokalna društva, lokalni šport, itd.

Cilj: izdelava paketno pripravljenih informacij, selektivna ponudba informacij, promocija lokalnih paketov informacij. Uporabnik bo z eno iskalno zahtevo dobil za isti dogodek plakat, katalog, predstavitev avtorja na Primorci.si.

UKREP 1: Zagotoviti obdelavo retrospektivnega gradiva, ki že je v knjižnici, v kar najbolj širokem spektru: večvrstno gradivo (plakati, razglednice, fotografije, osebne mape iz zapuščin, rokopisi, notno gradivo, zemljevidi, katalogi galerij, drugi drobni tiski, itd.), retrospektivna obdelava člankov, ki pričajo o pomembnih lokalnih dogodkih.

Ureditev domoznanskega gradiva v zbirke, pridobivanje zapuščin, raritet lokalnega pomena.

UKREP 2: Pozvati lokalne ustanove, naj Goriški knjižnici posredujejo lastne publikacije, ki jih knjižnica nima.

Organizirati reden dotok publikacij, ki ne nastajajo po rednih založniških poteh in niso distribuirane preko običajnih distributerjev. Ozavestiti lokalno skupnost, da je knjižnica zbirni center vseh publikacij, možnost, da sled o svojem delovanju ponudijo širši javnosti, posredovanje lastnih publikacij knjižnici naj sčasoma postane samoumevno in spontano.

UKREP 3: Predstavitev starejšega gradiva, posebnosti in raritet na spletu - promocija starejšega gradiva knjižnice: priložnostne in tematske razstave, Pinterest, Facebook, Kamra, dLib - nova socialna virtualna orodja. Digitalizacija. Iskanje alternativnih prostorov za predstavitev, npr. postavitev virtualnih spletnih razstav.

Pričakovani učinki:

- Popolnejša zbirka domoznanskega gradiva, ki je pomembna za lokalno okolje.
- Urejena zbirka gradiva lokalnega pomena.
- Uporabniki dobijo popolnejše informacije in ustrezno gradivo.
- Ozaveščanje uporabnikov o lokalni zgodovini in kulturni dediščini.

Kazalniki uspešnosti:

- Predstavitev zbirk na spletu.
- »Zgodbe« lokalnega pomena na spletu (Kamra, Album Slovenije).
- Predstavitve osebnosti lokalnega pomena na spletnem portalu Primorci.si.
- Statistika (število objavljenih digitalnih zbirk in ogledov digitalnih zbirk na portalu Kamra, število objavljenih digitalnih dokumentov na portalu dLib).
- Odzivi, mnenja in zadovoljstvo uporabnikov (ankete, individualni pogovori ...).

STRATEŠKI CILJ 5: OBDELAVA RETROSPEKTIVNEGA GRADIVA

Obrazložitev strateškega cilja:

Knjižnična zbirka je namenjena uporabnikom, zato mora biti v celoti popisana in dostopna. Manjši del gradiva naše zbirke (predvsem starejše gradivo) še vedno ni vključeno v sistem COBISS. Nadaljevali bomo in postopoma zaključili obdelavo **retrospektivnega gradiva**, ki ga imamo v knjižnici: večvrstno gradivo (plakati, razglednice, fotografije, osebne mape iz zapuščin, rokopisi, notno gradivo, zemljevidi, katalogi galerij, drugi drobni tiski, itd.), retrospektivna obdelava člankov, ki pričajo o pomembnih lokalnih dogodkih.

Vnos retrospektive zahteva več postopkov kot vnos novega gradiva. Poleg pregleda gradiva in odločanja o postavitvi gradiva, zahteva dobro premišljen postopek odpisovanja gradiva. Z rednim pregledovanjem in katalogiziranjem gradiva bomo celotno zbirko vključili v COBISS. Domoznansko gradivo in posebne zbirke (kamor sodi tudi antikvarno gradivo) bomo popisali in predstavili na spletu, v publikacijah, na razstavah.

Pričakovani učinki:

- preglednost in uporabnost knjižničnih zbirk,
- povečana dostopnost knjižničnih zbirk,
- sprostitev prostora,
- dopolnitev in izpopolnitev knjižničnih zbirk posameznih knjižnic,
- popolnejša zbirka domoznanskega gradiva, ki je pomembna za lokalno okolje,
- ozaveščanje uporabnikov o lokalni zgodovini.

Kazalniki uspešnosti:

- Uporabniki dobijo popolnejše informacije in ustrezno gradivo.
- Preglednejša postavitev knjižnične zbirke.
- Prihranek prostora.
- Zadovoljstvo uporabnikov (raziskava zadovoljstva, individualni pogovori z uporabniki ali skupinami uporabnikov, opazovanje okolja).

STRATEŠKO PODROČJE 3: STORITVE ZA SKUPINE AKTIVNIH IN POTENCIALNIH UPORABNIKOV

Obrazložitev strateškega področja:

Knjižnica mora kot »dnevna soba mesta« obiskovalcem nuditi dejavnosti in prireditve, ki privabljajo raznolik krog obiskovalcev. Dejavnosti bomo izvajali v centralni enoti knjižnice, ob primernih prostorskih pogojih pa tudi v posameznih krajevnih knjižnicah.

Našo dejavnost bomo usmerili na različne skupine uporabnikov z njihovimi raznolikimi potrebami, ki jih bomo skušali prepoznati z analiziranjem okolja.

Kadri:

Delo z uporabniki zahteva zadostno število strokovno usposobljenega kadra. Od tega je tudi odvisna kvaliteta naših storitev in število dejavnosti, ki jih bomo izvajali.

Za kvalitetno delo je zelo pomembno, da se število zaposlenih ne zmanjšuje, z dodatnimi dejavnostmi pa se izkazuje potreba po dodatnem zaposlovanju.

Investicije:

Na tem področju ne načrtujemo aktivnosti, ki bi zahtevale večje stroške.

STRATEŠKI CILJ 6: AKTIVNO VKLJUČEVANJE UPORABNIKOV S POSEBNIMI POTREBAMI

Obrazložitev strateškega cilja:

Knjižnica se odziva na spremembe v okolju in prilagaja družbeni situaciji. V okolju se ustvarjajo različne skupine uporabnikov s specifičnimi potrebami, ki jih skušamo v knjižnici prepoznati in uskladiti z našim delovanjem.

Storitve usmerjamo in prilagajamo uporabnikom s posebnimi potrebami (gluhim in naglušnim, slepim in slabovidnim, gibalno oviranim, itd.), dolgotrajno bolnim, ostarelim, brezposelnim, priseljencem in drugim skupinam prebivalcev v svojem okolju.

Bibliobus Goriške knjižnice redno obiskuje nekatere zavode in ustanove (Varstveno-delovni center Solkan, Skupnost za odvajanje od odvisnosti Srečanje).

Sodelujemo s centri za pomoč težko zaposljivim osebam Goriškega območja in jim nudimo pomoč v obliki delovnega usposabljanja, dejavnosti v knjižnici (Invalidsko podjetje Posočje, ŠENT Ajdovščina).

Vključujemo se v projekt **Beremo s tačkami** za pomoč otrokom, da izboljšajo bralne in komunikacijske sposobnosti s pomočjo posebne metode: otrok bere psu – sodelujejo izšolani terapevtski pari (pes in lastnik), ki prostovoljno obiskujejo šole, knjižnice in ostale ustanove kot poslušalci otrok, ki berejo.

V knjižnici **označujemo gradivo, ki je prilagojeno za posebne skupine uporabnikov** (slepi in slabovidni, gluhi, dislektiki, itd.). Uporabnikom s težavami vida je na voljo tudi povečevalna lupa.

Uvedli smo brezplačno storitev **Knjiga na dom**, ki je na voljo vsem, ki bi radi brali, a zaradi različnih težav (invalidnost, težja bolezen, starost) ne morejo obiskovati knjižnice.

Analizirali bomo območje knjižnice in definirali dodatne skupine uporabnikov s posebnimi potrebami in skušali organizirati aktivnosti prilagojene njihovim potrebam. Pri tem bomo sodelovali z lokalnimi strokovnjaki in lokalnimi društvi (VDC Nova Gorica, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih, Društvo invalidov Goriške, itd.).

V knjižnici hranimo tudi gradivo v tujih jezikih. Po njem posegajo vsi uporabniki, posebej pa je zanimivo za naše člane, ki so tuji državljani ali slovenski državljani neslovenske narodne pripadnosti. To skupino želimo posebej opozoriti na gradivo, ki je njim jezikovno bližje z različnimi dejavnostmi kot npr. projekt „Ta knjižnica je tudi zame“ (dejavnosti, predstavitve gradiva in zgibanka s predstavitvijo tujejezičnega gradiva iz različnih vidikov – glede na uporabnike, stroko, tujejezični e-viri).

Po potrebi bomo organizirali:

- **Premične zbirke** – oblikovanje potujoče zbirke knjižničnega gradiva, ki vključuje leposlovno in strokovno gradivo različnih področij in žanrov. Premične zbirke bomo oblikovali za vnaprej dogovorjena postajališča, ki jih bomo organizirali glede na potrebe in želje uporabnikov v različnih ustanovah (ustanove, zavodi, domovi za uporabnike s posebnimi potrebami - domovi starejših občanov, varstveno delovni centri, bolnišnica, šole, vrtci).
- **Posebne zbirke in dejavnosti za ranljive skupine prebivalstva** (starejši, etnične skupine, brezposelni, socialno ogroženi, uporabniki s posebnimi potrebami: slepi, slabovidni, dislektiki).
- Izgradnja knjižnične zbirke in uvajanje knjižnične dejavnosti **za pripadnike narodnih skupnosti na območju knjižnice** (Hrvati, Srbi, itd.).

Pričakovani učinki:

- postopno večanje vključenosti v knjižnico in informiranosti posameznih skupin o knjižnici in njenih storitvah,
- bralna spodbuda tistim, ki se čutijo na tem področju ogroženi,
- prispevek k zmanjšanju socialne izključenosti posameznih ranljivih skupin.

Kazalniki uspešnosti:

- Uporabniki so seznanjeni z dejavnostjo knjižnice in vsemi novostmi.
- Obisk ranljivih skupin v knjižnici.
- Število uporabnikov storitve Knjiga na dom.
- Število dejavnosti za posamezne skupine ranljivih skupin.
- Mnenja posameznih ranljivih skupin (pogovori z njimi, odzivnost, itd.).

STRATEŠKI CILJ 7: KREPITEV SODELOVANJA S SLOVENCIMI V ITALIJI

Obrazložitev strateškega cilja:

Goriška knjižnica že vrsto let sodeluje s Slovenci, ki živijo v Italiji v Goriški in Videmski pokrajini. V preteklosti je bilo to sodelovanje tesnejše in prav zato ga nameravamo ponovno oživetiti.

Zamejski Slovenci poznajo našo knjižnico, saj so njeni uporabniki, bibliobus Goriške knjižnice mesečno obiše dve slovenski šoli v Italiji (Špeter Slovenov in Doberdob). Slovensko knjižnico Damirja Feigla smo vključili v projekta Primorci beremo in Primorci.si.

V dogovoru z Ministrstvom za kulturo že vrsto let z Neposrednim pozivom za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah pridobivamo tudi sredstva za nakup knjižničnega gradiva za nekatere slovenske knjižnice v Italiji.

Sodelovanje bomo okrepili s skupnimi projekti, srečanji, izmenjavo izkušenj, svetovalnim delom.

Pričakovani učinki:

- sodelovanje s Slovenci v Italiji,
- skupne aktivnosti in projekti,
- povezovanje z zamejskimi kulturnimi društvi, ki bi nam pomagala pridobivati domoznansko gradivo,
- promocija knjižnice in njenih storitev v Italiji,
- prispevek k večji prepoznavnosti knjižnice.

Kazalniki uspešnosti:

- Večje število članov knjižnice
- Uporabniki so seznanjeni z dejavnostjo knjižnice in vsemi novostmi.
- Aktivno vključevanje zamejskih Slovencev v dogodke v Goriški knjižnici.

STRATEŠKO PODROČJE 4: USPOSOBLJENOST KNJIŽNIČARJEV IN RAZVOJ KNJIŽNIČARSKE STROKE

Obrazložitev strateškega področja:

Goriška knjižnica kot **osrednja območna knjižnica** skrbi za razvoj knjižničarske stroke na Goriškem območju:

- spremljanje delovanja knjižnic in učinkovita strokovna pomoč osrednjim knjižnicam območja;
- permanentno izobraževanje in seznanjanje z novostmi strokovnih delavcev iz vseh osrednjih knjižnic za bolj kakovostno opravljanje strokovnega dela;
- kvalitetno in učinkovito sodelovanje s splošnimi in šolskimi knjižnicami na območju;
- kvalitetno in učinkovito sodelovanje z vsemi osrednjimi območnimi knjižnicami in drugimi kulturnimi in sorodnimi organizacijami;
- opredelitev razvojnih potreb glede knjižnične dejavnosti in informacijske tehnologije na območju;
- razvoj bibliopedagoškega dela;
- razvoj storitev za uporabnike s posebnimi potrebami;
- svetovanje in skrb za strokovnost na območju pri nastajanju novih knjižnic: specialnih, fakultetnih, univerzitetne;
- sodelovanje s knjižnicami v tujini – izmenjava izkušenj.

Kadri:

Načrtovanje in organizacija izobraževanj je naloga, ki jo v knjižnici že izvajamo za Goriško knjižnico kot tudi za knjižnice Goriškega območja (naloge območne knjižnice) in širše območje Primorske (v sodelovanju z drugimi knjižnicami), zato ne načrtujemo dodatnih kadrov.

Investicije:

Na tem področju ne načrtujemo aktivnosti, ki bi zahtevale večje stroške.

STRATEŠKI CILJ 8: KNJIŽNICA – IZOBRAŽEVALNO IN SVETOVALNO SREDIŠČE KNJIŽNIČARSKÉ STROKE

Obrazložitev strateškega cilja:

Delo v knjižnici bo naravnano v splošno zadovoljstvo uporabnikov. K temu bo prispeval tudi strokovno usposobljen, motiviran in zadovoljen kolektiv. Skrbeli bomo za **strokovno usposobljen kader**, ki bo s potrebnimi znanji in sposobnostmi sledil razvoju knjižnice. S spodbujanjem timskega dela, notranjo mobilnostjo zaposlenih, permanentnim izobraževanjem bomo pridobili trdno, a prožno organizacijsko strukturo. To nam narekujejo vedno nove dejavnosti, spremembe sistema dela, nove zahteve okolja.

Z notranjo reorganizacijo (sprememba oz. popravki sistemizacije) bomo fleksibilno sledili potrebam in tako optimalno izkoristili obstoječe število zaposlenih.

Ker je knjižnica naravnana v razvoj in uvajanje novih dejavnosti, bomo zaposleni spremljali razvoj stroke, pomembno je **permanentno izobraževanje**: COBISS, NUK, strokovna srečanja z izmenjavo izkušenj.

Goriška knjižnica kot osrednja območna knjižnica skrbi za razvoj knjižničarske stroke na Goriškem območju. Spremljanje delovanja knjižnic, svetovanje, organizacija in izvajanje izobraževanj za knjižnične delavce Goriškega območja ter širše okolice.

Pričakovani učinki:

- strokovno usposobljen kader v Goriški knjižnici ter knjižnicah Goriškega območja,
- povezovanje strokovnih delavcev knjižnic,
- sodelovanje s knjižnicami šol, fakultet in univerze ter ostalih institucij (muzej, samostani, itd.).

Kazalniki uspešnosti:

- Strokovno usposobljen kader nudi kvalitetnejše informacije.
- Zadovoljstvo uporabnikov.
- Sodelovanje s knjižnicami in drugimi ustanovami (šole, fakultete ...).

STRATEŠKO PODROČJE 5: KNJIŽNICA - AKTIVNI DEJAVNIK V DRUŽBENEM OKOLJU

Obrazložitev strateškega področja:

Raznolik in kvaliteten nabor knjižničnega gradiva, strokovno usposobljeni in prijazni zaposleni ter prijetno okolje so tisti dejavniki, ki omogočajo, da »dober glas seže v deveto vas«. Vendar pa je danes v navalu informacij potrebno sprotno in redno obveščanje in seznanjanje javnosti o delovanju vsake ustanove. V Goriški knjižnici želimo, da so naši obiskovalci seznanjeni tudi z vsemi novostmi, dogodki, prireditvami, spremembami.

Promocija knjižnice obsega številne dejavnosti, ki jih bomo v prihodnje še izpopolnjevali in nadgrajevali:

- spletna stran Goriške knjižnice – nova, sodobna spletna stran, ki omogoča hiter in enostaven pregled vsebin, dopolnjena z vsemi potrebnimi informacijami in predstavitevami;
- izdaja publikacij – izdaja različnih publikacij kot promocija delovanja knjižnice (predstavitev posebnih zbirk, dejavnosti knjižnice, itd.);
- predstavitev gradiva Goriške knjižnice na spletu (dobreknjige.si, digitalizirane vsebine na dLib-u, Kamra, itd.);
- sodelovanje v mednarodnih projektih;
- sodelovanje na različnih portalih (Kamra, Album Slovenije, dLib.si);
- dejavnosti knjižnice, ki se izvajajo v sodelovanju z drugimi ustanovami – skupni projekti (projekt Primorci.si, dobreknjige.si, Zgradili smo mesto, itd.), spletne vsebine;
- sodelovanje z lokalnimi mediji.

Kadri:

Spodbujanje zanimanja za knjigo in knjižnico, organizacija in izvedba različnih dogodkov ter projekti (priprava, prijava, izvedba) so dejavnosti, ki jih bomo lahko izvajali le z zadostnim številom zaposlenih.

Nekateri projekti zahtevajo veliko dodatnega dela, zato načrtujemo tudi zaposlovanje, ki bo financirano preko razpisov. Tako za potrebe koordiniranja spletnega portala dobreknjige.si v letu 2015 načrtujemo dodatno zaposlitev 0,5 bibliotekarja, ki bo financiran s sredstvi Ministrstva za kulturo.

V knjižnici trenutno izvajamo številne dejavnosti, ki bi jih radi dopolnjevali, vendar s krčenjem kadra to ne bo mogoče. Za kvalitetno delo tako načrtujemo število zaposlenih vsaj v okviru preteklih let, to je 44 delavcev.

Investicije:

Večino dejavnosti bomo izvajali v okviru razpoložljivih sredstev, ki jih načrtujemo z letnimi programi dela. Večja sredstva bodo potrebna za izvedbo nekaterih projektov, vendar bomo s prijavi na različne razpise skušali zagotoviti financiranje:

- Projekt PRIMORCI BEREMO: del potrebnih finančnih sredstev bomo skušali pridobiti z vsakoletno prijavo na razpis Javne agencije za knjigo, ki nam že nekaj let omogoča finančno podporo projektu.
- Projekt BRALNICE POD SLAMNIKOM: sredstva za financiranje projekta (obiski avtorjev, promocija) zagotavlja organizator projekta, to je MIŠ založba.
- Projekt (Spletni portal) DOBREKNJIGE.SI: Projekt nacionalnega pomena že od začetka financira Ministrstvo za kulturo v okviru Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice. Načrtujemo finančno podporo tudi v prihodnjem obdobju, ki bo vsebovala stroške nadgradnje portala, zaposlitve (0,5 bibliotekarja Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in 0,5 bibliotekarja Goriška knjižnica Franceta Bevka) in promocije.
- Projekt ZGRADILI SMO MESTO: ne načrtujemo večjih finančnih stroškov, dodatno financiranje bo potrebno v zaključni fazi za ureditev zbornika, spletne objave in promocijo. Načrtujemo pridobivanje sredstev preko razpisov, sponzorjev, MONG.
- Projekt PRIMORCI.SI (spletni biografski leksikon znanih Primork in Primorcev): Na tem področju ne načrtujemo aktivnosti, ki bi zahtevale večje stroške.
- Mednarodni projekt EUROPE – LET'S DO IT TOGETHER: V Goriški knjižnici smo se kot partnerji vključili v mednarodni projekt priprave Makerspacea, ki sodi med projekte, ki črpajo evropska sredstva.

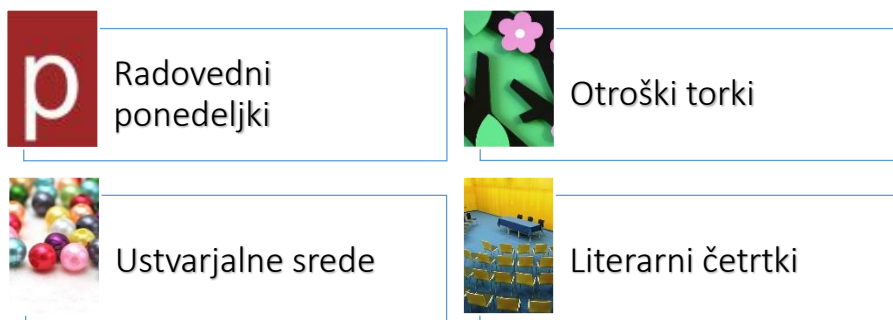
STRATEŠKI CILJ 9: SPODBUDITI ZANIMANJE ZA KNJIGO IN KNJIŽNICO

Obrazložitev strateškega cilja:

Skrbno bomo načrtovali koledar prireditev, ki bo vključeval dogodke za različne skupine uporabnikov. Dejavnosti bomo izvajali v centralni enoti knjižnice, ob primernih prostorskih pogojih pa tudi v posameznih krajevnih knjižnicah in na bibliobusu.

Uporabnike želimo povabiti k aktivnemu sodelovanju: sodelovanje v izobraževanjih, razstavljanje, sodelovanje v projektih (sodelovanje na spletu – Album Slovenije, zbiranje spominov, itd.). Lokalnim ustvarjalcem bomo omogočali, da se v knjižnici predstavijo s svojim delom (glasbeni koncerti, ples, gledališke uprizoritve, recitali, stand up nastopi, natečaji, itd.).

Organizirali bomo dogodke za mlajše in odrasle obiskovalce (predstavitve knjig, pogovori z avtorji, glasbeni večeri, razstave, izobraževanja, delavnice, ure pravljic, predstave (gledališke, lutkovne), čajanke s pogovori o knjigah, uganke, kvizi, natečaji, projekti, itd.). Glede na številne dogodke bodo ti razvrščeni v vsebinske sklope, ki smo jih poimenovali:

KNJIŽNI / KNJIŽNIČNI FESTIVALI

Ob dnevih, pomembnih za knjižnico, bomo organizirali strnjena tedenska dogajanja z namenom opozoriti javnost na knjižnico in njene storitve ter spodbujati bralno kulturo. Povezali se bomo z drugimi ustanovami (šole, arhiv, muzeji, društva, itd.) in tako omogočali izvajanje dogodkov na različnih lokacijah in tudi na odprtih javnih površinah.

- **Kulturni praznik** (8. februar): počastitev kulturnega praznika z različnimi prireditvami, predstavitev dosežkov, novosti. Leta 2015 se bomo spomnili 15-letnice otvoritve stavbe Goriške knjižnice.
- **Goriški dnevi knjige** (v tednu okrog 23. aprila, svetovni dan knjige): Goriška knjižnica soorganizira in koordinira festival, ki promovira knjižno kulturo in lokalne ustvarjalce: avtorje, ilustratorje, oblikovalce knjig, založnike, tiskarje, knjižničarje, knjigarnarje, prevajalce. V sodelovanju z drugimi javnimi zavodi, založbami in društvi se bo izvajal na različnih lokacijah. Sodelovanje na nacionalni ravni – Slovenski dnevi knjige.
- **Bevkovi dnevi** (v tednu okrog 17. septembra, rojstni dan Franceta Bevka): vključevanje v širše dogajanje (Bevkovi dnevi v organizaciji različnih društev in organizacij): razstave, literarni dogodki, obiski šol.
- **»Ti veseli dnevi kulture«** (v tednu okrog 20. novembra, dan splošnih knjižnic, ter 3. december, Ta veseli dan kulture): Goriška knjižnica organizira niz dogodkov za promocijo knjig in knjižnice, spodbujanje bralne kulture: zaključna prireditev Primorci beremo, dejavnosti za najmlajše ... Dan odprtih vrat.

PROJEKTI SPODBUJANJA BRALNE KULTURE

Izvajali bomo projekte spodbujanja bralne kulture za različne skupine uporabnikov. Aktivno bomo sodelovali na spletnem portalu dobreknjige.si in skrbeli za njegovo promocijo. Pri izvajanju projektov se bomo povezovali z drugimi knjižnicami in organizacijami ter tako poskrbeli za večjo odmevnost.

Projekt PRIMORCI BEREMO

Projekt je namenjen spodbujanju bralne kulture, predvsem branja slovenskega leposlovja med odraslimi. Goriška knjižnica bo še naprej sodelovala v skupnem projektu primorskih splošnih knjižnic, ki poteka že od leta 2007. Projekt se je uveljavil med lokalnimi bralci, hkrati pa je opazno vplival na nastajanje podobnih projektov po celi Sloveniji.

Vsebina projekta: Od aprila do novembra bralci prebirajo knjige po priporočilu knjižničarjev. Bralci se srečujejo na čajankah, kjer delijo svoje vtise o prebranih knjigah. Bralci, ki zaključijo bralno akcijo, na svečani zaključni prireditvi prejmejo priznanje in knjižno nagrado.

Projekt BRALNICE POD SLAMNIKOM

Mladinski literarni festival *Bralnice pod slamnikom* je bil prvič organiziran leta 2011 kot prvi tovrstni festival v Sloveniji v organizaciji MIŠ založbe. Namen festivala je povezovanje in prizadevanje za motiviranje za branje. Bralca nagovarjamo intimno po njegovi meri, obenem pa javno promoviramo branje, predvsem branje v prostem času; razmišljamo globalno in delujemo lokalno, literaturo pa povezujemo s strpnostjo in medgeneracijskim povezovanjem.

Cilji festivala so:

- motivacija za branje, predvsem izvirne slovenske mladinske književnosti,
- spodbujanje dejavnosti ob branju, poustvarjalnost in drugih motivacijskih oblik,
- spoznavanje oz. srečanje z vrhunskimi ustvarjalci mladinske književnosti,
- dodatno spodbujanje in izobraževanje mentorjev branja,
- promocija branja v javnosti,
- povezovanje različnih prizadevanj na področju branja, podpora temu, kar se že izvaja na področju branja in knjige,
- medgeneracijsko povezovanje in povezovanje različnih dejavnikov v določenem okolju.

Goriška knjižnica se bo v letu 2015 pridružila projektu in organizirala različne dogodke v knjižnici (bralnice v atriju - srečanje s pisateljem, predstavitve »dobrih knjig«, literarni natečaj za srednješolce: »Vojna in mi/jaz«) in sodelujočih ustanovah (bralnice v vrtcu – likovno ustvarjanje ob knjižni predlogi, bralnice v šoli - literarno-likovni natečaj za osnovnošolce, v domu upokojencev – medgeneracijsko povezovanje).

Projekt (Spletni portal) DOBREKNJIGE.SI

Projekt nacionalnega pomena sta v letu 2012 v okviru izvajanja posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic pripravili Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica.

Namen projekta je vzpostaviti enoten spletni portal slovenskih splošnih knjižnic, s celovitimi, neodvisnimi predstavitvami kakovostne literature, prispevati k promociji branja in ustvarjanje pozitivnih trendov v bralni kulturi. Namenjen je vsem, ki v obsežni knjižni produkciji iščejo primerno literaturo. Ponuja tudi možnost aktivnega sodelovanja bralcev in literarnih kritikov.

Portal deluje od jeseni 2014. Goriška knjižnica bo tudi v prihodnje zelo aktivna na portalu: sodelovala bo v uredniškem odboru in nadzornem svetu, vnašala bo vsebine, skrbela za razvoj portala in promocijo.

Pričakovani učinki:

- promocija knjižnice in njenih storitev,
- prispevek k večji prepoznavnosti knjižnice,

- povečanje bralne kulture,
- približevanje knjige uporabnikom,
- promocija kakovostnega knjižničnega gradiva,
- spodbujanje bralne kulture mladih,
- sodelovanje lokalnih organizacij in društev,
- promocija knjižnice in njenih dejavnosti.

Kazalniki uspešnosti:

- Uporabniki so seznanjeni z dejavnostjo knjižnice in vsemi novostmi.
- Povečanje števila dogodkov in obiskovalcev, ki se nanašajo na literaturo in knjigo.
- Število udeležencev v projektih.
- Obisk spletne strani dobreknjige.si (statistika obiska).
- Udeležba na prireditvah (statistika obiska, anketa).
- Povečan obisk v knjižnici, predvsem obisk mladih.
- Število skupnih aktivnosti lokalnih kulturnih organizacij in društev.

STRATEŠKI CILJ 10: POVEZOVANJE V LOKALNEM OKOLJU

Obrazložitev strateškega cilja:

Knjižnica v svojem prostoru skrbi za uresničevanje kulturne, informacijske, izobraževalne in socialne vloge, ki jo bo tudi v prihodnje usmerjala v razvoj, prepoznavnost knjižnice v svojem lokalnem okolju in sodelovanju z drugimi ustanovami. S svojimi storitvami in dejavnostjo bo pozitivno vplivala na potencialne uporabnike knjižnice, posebno skrb bo namenila ranljivim skupinam prebivalstva (starejši, etnične skupine, brezposelni, socialno ogroženi, uporabniki s posebnimi potrebami).

Sodelovanje:

- povezovanje s knjižnicami Goriškega območja: z izvajanjem nalog osrednje območne knjižnice bo spodbujala razvoj splošnih knjižnic na Goriškem območju ter sodelovanje med njimi: skupni projekti, nakup gradiva, izobraževanja;
- povezovanje s primorskimi knjižnicami in slovenskimi knjižnicami v Italiji: skupni projekti (projekt **Primorci beremo**, spletni biografski leksikon znanih Primork in Primorcev **Primorci.si**, spletni portal **dobreknjige.si**, itd.), izobraževanja, itd.;
- povezovanje z območnimi in drugimi knjižnicami;
- povezovanje in vzpostavljanje partnerskih odnosov z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami (projekt **Rastem z e-viri** – sodelovanje s šolami in fakultetami, projekt **Zgradili smo mesto** – sodelovanje z arhivom in muzeji, itd.), povezovanje s skupinami ljudi s posebnimi potrebami, itd.

Projekt ZGRADILI SMO MESTO

Nova Gorica je mlado mesto, graditi so jo pričeli leta 1947. Da bi obeležili 70-letnico pričetka gradnje, da bi se ohranil zgodovinski pomen, smo se v sodelovanju z Goriškim muzejem in Pokrajinskim arhivom v Novi Gorici odločili poiskati in zbrati spomine na nastanek in rast Nove Gorice. V projekt se bodo vključile tudi knjižnice območja (Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin ter Mestna knjižnica in čitalnica Idrija). Projekt je fazno zasnovan, kar nam bo ob ustrezni finančni podpori omogočilo, da v letih 2015–2018 izpeljemo vrsto dogodkov na različne tematike, posvečene mestu. Nosilec projekta je Goriška knjižnica Franceta Bevka.

Prizorišče, kraj izvedbe: Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Goriški muzej, Pokrajinski arhiv v Novi Gorici, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, različne lokacije po mestu Nova Gorica in celotnem območju.

Termin izvedbe: 2015–2018

Partnerji: Goriška knjižnica Franceta Bevka, Goriški muzej (GM) in Pokrajinski arhiv v Novi Gorici (PANG). Knjižnice z območja, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, se bodo v projekt vključile kot mreža za razširjanje informacij in promocijo, skupaj bomo organizirali dneve zbiranja spominov. Partnerje in gradivo bomo iskali tudi na širšem območju.

K sodelovanju bomo povabili še:

- Foto Lado, Foto Pavšič Zavadlav, Primorske novice. Dogovorili se bomo, da nam posodijo foto arhiv, na podlagi katerega bi zbirali spomine ljudi (npr. posameznik bi na podlagi neke fotografije opisal svoj spomin na dogodek na fotografiji).
- šole: otroke bomo povabili k pisnemu ustvarjanju: domišljjski spis na temo »Zgradili smo mesto,« šolarji bodo obiskali muzej, arhiv in knjižnico, kjer si bodo ogledali vse na temo gradnje Nove Gorice.
- Društvo primorskih arhitektov, druga novogoriška društva, Krajevno skupnost, Aktiv mestnih žena, ZRC SAZU Nova Gorica ...
- Posamezniki z osebnimi arhivi ...

Ciljna skupina udeležencev: Prebivalci mesta Nova Gorica in vsi, ki jim je novo mesto predstavljalo novo regijsko središče: sem so se priseljevali, hodili na delo, dostopali do upravnih, zdravstvenih in drugih storitev.

Oblika izvedbe: intervjuji (zbiranje spominov), razstava, zbornik, spletna objava

Vsebinski opis projekta:

1. faza (leto 2015): tema GRADNJA NOVE GORICE
2. faza (leto 2016): tema MOJA MLADOST V MESTU (zbiranje spominov po dekadah)
3. faza (leto 2017): tema IZGINULA PRIZORIŠČA in POSEBNOSTI MESTA

Cilji:

- sodelovanje pri obeležitvi 70-letnice začetka izgradnje Nove Gorice,
- promocija Kamre in Albuma Slovenije,
- zbrano gradivo zaživi v digitalni obliki (nadgradnja v skladu z možnostmi),

- izpostaviti in poudariti posebnosti Nove Gorice (novo, mlado, obmejno, industrijsko mesto),
- predstavitev dela na spletu in izdaja zbornika; sodelovanje z Mestno občino Nova Gorica in kulturnimi institucijami in društvi v skupnih projektih in na prireditvah.

Projekt PRIMORCI.SI (spletni biografski leksikon znanih Primork in Primorcev)

Projekt je nastal v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper. K sodelovanju v projektu smo povabili vse osrednje knjižnice Goriškega in Obalnokraškega območja ter slovenski knjižnici v Italiji (Narodna in študijska knjižnica Trst s Slovensko knjižnico Damirja Feigla v Gorici).

Goriška knjižnica in Knjižnica Koper sta lastnici portala in vodita tudi uredništvo preko uredniškega odbora. Skrbita za razvoj, nadgrajevanje portala, imata pregled nad vnašanjem vsebin (administratorstvo) ter skrbita za promocijo.

Mednarodni projekti, ki jih financira Evropska unija, ponujajo številne možnosti sodelovanja med knjižnicami po Evropi, obenem pa nam te izkušnje prinašajo številne novosti v našem delu in organizaciji dejavnosti. S tem se tudi izboljšuje naša ponudba.

V Goriški knjižnici smo začeli aktivnosti vključevanja v različne projekte. V letu 2014 smo se odločili pristopiti kot partnerji k različnim mednarodnim projektom, ki črpajo evropska sredstva.

Mednarodni projekt EUROPE – LET'S DO IT TOGETHER

V Goriški knjižnici smo se kot partnerji vključili v mednarodni projekt priprave Makerspacea. V projekt so vključene naslednje države: Danska, Srbija, Hrvaška, Grčija (»lead partner«), Slovenija. Vlogo smo oddali jeseni 2014, rezultati bodo znani v letu 2015. Projekt bo, v primeru odobritve, trajal od 1. 6. 2015 do 30. 11. 2017. Gre za finančno manjši projekt, zato je konkurenca pri kandidiranju za evropska sredstva bistveno večja kot pri finančno večjih projektih.

O makerspaceu: Slovenski izrazi za »makerspace«: kreativnica, izdelovalnica, skupnostna delavnica, skupnostni prostor.

To je prostor, kjer se lahko kreativni posamezniki ali skupine s skupnimi interesi (računalništvo, strojništvo, tehnologija, znanost, digitalna umetnost, elektronska umetnost, oblikovanje ... ali karkoli drugega) srečujejo, družijo in sodelujejo. Namenjen je deljenju znanja in izkušenj za fizično realizacijo projektov (prototipov, maket, končnih izdelkov) in v končni fazi daje možnost, da se kreativni posameznik ali skupina tudi dostojno predstavi in s tem odpira vrata do zaposlitev, podjetniških idej.

V največji meri pa je "Makerspace" namenjen mladim, katerih prihodnost se zaenkrat ne zdi optimistična. Veliko mladih namreč ne dobi zaposlitve v klasičnem smislu, zato so primorani iskati alternative. Z znanjem in izkušnjami, ki bi jim jih nudil "Makerspace", bi lahko v večji meri prispevali k razvoju in osvežitvi obstoječih podjetij ali pa k razvoju lastne poslovne poti. Ključne gonilne sile in rezultati koncepta "Makerspace": izumi, inovacije, sodelovanje, izobraževanje.

S tem projektom bomo dobili dodatne možnosti sodelovanja:

- z lokalnim gospodarstvom,

- z osnovnimi in srednjimi šolami, fakultetami.

Organizirali bomo razne družabne dogodke (predavanja, prezentacije, itd.) ali delavnice, tečaje. V lokalnem okolju smo prepoznali več različnih institucij za katere menimo, da bi nam kot strokovnjaki lahko pomagali in bomo z njimi sklenili sodelovanja.

Pričakovani učinki:

- Prepoznavanje knjižnice v okolju.
- Povezovanje z različnimi ustanovami in organizacijami (arhiv, muzej, šole, društva ...).
- Predstaviti mladim knjižnico v sodobni luči.

Kazalniki uspešnosti:

- Zadovoljstvo uporabnikov.
- Večji obisk knjižnice (število udeležencev na delavnicah, dnevih zbiranja spominov, itd.).
- Večja uporaba knjižničnih storitev (statistika obiska spletnih portalov).
- Sodelovanje s knjižnicami in drugimi institucijami (šole, fakultete, raziskovalna središča).
- Zadovoljstvo uporabnikov (raziskava zadovoljstva, individualni pogovori z uporabniki ali skupinami uporabnikov, opazovanje okolja).

STRATEŠKI CILJ 11: ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

Obrazložitev strateškega cilja:

Nadaljevali bomo z založniško produkcijo in sledili potrebam v okvirih finančnih možnosti. Tiskane publikacije bomo objavili tudi v digitalni obliki na različnih spletnih portalih (spletna stran Goriške knjižnice, dLib, Kamra ...).

Načrtovani tiski:

- izdaja različnih publikacij kot promocija delovanja knjižnice (predstavitev posebnih zbirk, dejavnosti knjižnice, letna poročila, itd.),
- zloženke in drugi promocijski material za uporabnike,
- zbornik ob zaključku projekta Zgradili smo mesto (leta 2018),
- publikacija ob 70-letnici knjižnice (leta 2019).

Pričakovani učinki:

- seznanjanje uporabnikov s storitvami knjižnice,
- promocija knjižnice in njenih storitev,
- prispevek k večji prepoznavnosti knjižnice.

Kazalniki uspešnosti:

- Uporabniki so seznanjeni z dejavnostjo knjižnice in vsemi novostmi.
- Obisk knjižnice ob najavljenih dogodkih.

Irena Škvarč,
direktorica Goriške knjižnice

Soglasje k Strateškemu načrtu Goriške knjižnice Franceta Bevka za obdobje 2015-2019 je dal
Svet zavoda Goriške knjižnice na seji dne: 12. januar 2015.

Nova Gorica, januar 2015